

Je lichaam

BODYPERCUSSIE

Korte toelichting:

In deze les maken de leerlingen kennis met bodypercussie. Ze oefenen het eerst stapsgewijs waarna ze hun eigen fantasie kunnen loslaten in groepjes en een eigen ritme creëren met minstens vier verschillende onderdelen.

Eindtermen:

1. ZILL

 MUgr3	Zich bewust worden van de eigen muzische en creatieve mogelijkheden (talenten) en die tonen 10-12j Zich bewust zijn van de eigen interesses, creatieve mogelijkheden en b...
 MUgr5	Inspelen op de muzische beleving van anderen: de uitvoerder of het publiek 10-12j Zich inleven en actief interesse tonen in de leef- en gevoelswereld va...
 MUge2	De muzische bouwstenen beleven, herkennen, onderzoeken en hanteren Muziek > Ritme > 10-12j Bewust beleven, herkennen, beschrijven, uitvoeren en bedenken van:opee...
 MUva1	Tot kwaliteitsvol muzisch samenspel komen 10-12j Aanwezige talenten en kwaliteiten complementair inzetten, richting (re...
 MUva2	Gericht beschouwen van beelden, muziek, dans en drama met oog voor de muzische bouwstenen, werkvormen en vormgevingsmiddelen Muziek
 SErv2	De verscheidenheid van mensen als een rijkdom ervaren en deze benutten 10-12j Tijd nemen om naar elkaar te luisteren en op een evenwaardige manier t...
 SEiv2	De eigenheid en grenzen van anderen respecteren 2.5-12j Onbevangen en respectvol omgaan met elkaar - wanneer iemand zijn grenz...
 IKid3	Zichzelf worden in verbondenheid met anderen 8-12j Beleven hoe de eigen identiteit groeit doorheen het samen op weg gaan ...
 WDIw4	Redeneren over wiskundige patronen en verbanden

2. OVSG

- WI-GK.PAD.1.1: De lln. kunnen een patroon (in de realiteit gegeven of getekend) van 2, 3 of 4 elementen, verderzetten.
- MV-MUS-SI-3.1: De kinderen kunnen een door de leerkracht aangegeven ritme nabootsen.
- MV-MUS-SI-3.3: De kinderen kunnen eenvoudige ritmische motieven naklappen.
- MV-MUS-SI-3.5: De kinderen kunnen zelf ritmische structuren bedenken en uitvoeren met instrumenten.

3. GO!

- MUVO, 4.2.1.9; klankduur: eenvoudige ritmepatronen herkennen en nabootsen.
- MUVO, 4.2.1.14; vorm: herhaling en/of contrast in een eenvoudig muziekstuk herkennen.
- MUVO, 4.2.2.14; toepassen van muziekelementen: Bij musiceren gebruikmaken van klankduur (ritme, tempo), klanksterkte (dynamiek), klankhoogte (melodie) of klankkleur (samenklank, solo, ...).
- MUVO, 4.2.2.19; musiceren: samen een klankspel of klankverhaal maken.
- MUVO, 4.2.2.27; muzieknotatie: een grafische notatie van een eenvoudig ritme verklanken.
- MUVO, 4.2.3.2; reflecteren: Praten over hun eigen of andermans (leeftijdsgenoten, muzikanten, performers, ...), musiceren op basis van één of meerdere elementen: keuze instrumenten, klankduur, klanksterkte, klankhoogte, vorm, betekenis, gebruik van notatie, wijze van presenteren.
- Wiskunde; 1.3.08; met enkelvoudige bouwstenen een herhalingspatroon kunnen maken. In samengestelde herhalingspatronen de bouwstenen kunnen isoleren.

Doelen:

1. De leerlingen kunnen zelf een ritme verzinnen door gebruik te maken van handen, voeten of een combinatie.
2. De leerlingen kunnen een bepaald ritme nadoen.
3. De leerlingen kunnen in groep een ritme met een patroon verzinnen met minimum vier verschillende bewegingen.
4. De leerlingen kunnen in groep een ritme maken aan de hand van kaarten met een verschillende muzieknotatie waarbij er minstens 3 gebruikt moeten worden.
5. De leerlingen kunnen anderen hun werk beschouwen en kijken of het voldoet aan de eisen.
6. De leerlingen kunnen samenwerken.
7. De leerlingen durven zich uit te leven.
8. De leerlingen kunnen een patroon maken en dit vervolgens muzisch uitvoeren.
9. De leerlingen kunnen een begrip uitleggen aan leerlingen of leerkrachten

Tijdsduur:

100 minuten

Werkvorm:

We starten met een klasgesprek over een filmpje dat we hebben bekeken. Vervolgens gaan we met de volledige groep het lichaam opwarmen en ritmes imiteren. Hierna staan we in een cirkel en gaan we heel de cirkel af zodat iedereen een ritme kan verzinnen. Dit mag ook eenzelfde ritme zijn als iemand anders maar dan met een verschillende klankduur, klanksterkte, We kijken hoeveel ze er weten. Hierna mixen we ritmes ook in de cirkel. Vervolgens gaan de leerlingen in groepjes van 4 of 5 leerlingen een ritme maken aan de hand van kaarten met een muzieknotatie op. Dit tonen ze dan aan elkaar en mixen we er opnieuw twee of drie door elkaar. Aaneensluitend gebeurt de eindopdracht ook in een groepje van 4 of 5 leerlingen. Dit keer wel een groep met andere leerlingen. De reflectie gebeurt klassikaal. Het reflectieblad is zelfstandig.

Benodigheden:

- YouTube; <https://www.youtube.com/watch?v=sb-2VsE2y-U>
- kaarten met muzieknotaties
- reflectieblad

Bronnen:

<https://www.youtube.com/watch?v=sb-2VsE2y-U>

Bijlagen:

1. kaarten met muzieknotaties
2. reflectieblad

Taak van de leerkracht

Als leerkracht heb je hier een begeleidende rol. Je gaat ondersteunen op de momenten wanneer de leerlingen in groepjes bezig zijn. Om zo iedere groep wat te kunnen bijsturen.

De rode draad

Hopelijk hebben jullie veel bijgeleerd over de werking van de bloedsomloop! Ik was bezig met de besturing van ons lichaam door ons bloed. Plots kwam ik met een idee... Ik kan muziek maken met mijn lichaamsdelen. Wanneer ik mijn armen laat bewegen en mijn voeten gebruik om te stappen, kan ik geluid maken. Toen jullie bezig waren met mijn hoekenwerk kon ik het niet laten om voor jullie een les te maken over bodypercussie!

Veel plezier en schud die armen en benen maar eens goed los!

Na de les van de bloedsomloop neemt hij ons mee naar een les over bodypercussie. Hij kwam met een idee. Hij kon muziek maken met zijn lichaamsdelen. Hij vond het zo indrukwekkend dat hij besloot om ook hier een les voor uit te werken. De leerlingen voeren de instructies uit na de informatie van dokter Corporis over Bodypercussie.

Lesverloop

1. filmpje bodypercussie

De leerkracht toont het filmpje 'the percussion Show presents: body percussion' op YouTube via deze link: <https://www.youtube.com/watch?v=sb-2VsE2y-U>

Na het bekijken stel je vragen om bepaalde dingen te weten te komen:

- Wat hebben jullie gezien in dit filmpje?
- Waar wordt overal muziek mee gemaakt?
- Is er een verschil in klanken?
- Hoe geven ze de muziek een bepaalde klankduur, toonhoogte?
- Wie kent de naam van wat deze mensen deden?
- Wat is bodypercussie nu eigenlijk?

-Bodypercussie is het maken van muziek door enkel je lichaam te gebruiken.

2. opwarmen

We warmen ons lichaam op met heel de groep door verschillende dingen te doen:

- rennen ter plaatsen
- klappen op heel je lichaam van boven naar beneden en terug naar boven.
- klappen op de linker arm naar beneden en terug en vervolgens overgaan naar de rechter arm.
- jezelf helemaal uitrekken tot op je tenen en vervolgens je bovenlichaam laten zakken en je romp voorover buigen zodat je armen en je hoofd naar beneden hangen.

3. ritmes imiteren

Nu gaat de leerkracht enkele ritmes uitvoeren en de leerlingen doen deze na. De leerkracht voert volgende ritmes uit:

- stap, klap
- stap, tik benen
- stap, klap, tik borst
- stap, klap, tik borst, tik benen

4. ritme verzinnen

De leerlingen staan in een kring. We gaan heel de kring rond en iedereen moet een ritme verzinnen. Het moet verschillend zijn van de vorige. Zo moeten we proberen minstens 25 verschillende ritmes te vinden.

5. ritmes mixen

De leerkracht voegt eerst enkel ritmes samen en dit oefenen ze in:

- Stap, klap
- Stap, klap, stapstap, klap
- Stap (rechts + 3x borst), stap (Links + 3x borst)

Welke ritmes hebben we nu samen geoefend?

1. Stap, klap, stapstap, klap
2. Stap (rechts + 3x borst), stap (Links + 3x borst)

De jongens voeren ritme 1 uit. De meisjes ritme 2. Eerst voeren enkel de jongens ritme 1 uit en daarna enkel de meisjes ritme 2. Nu gaan ze beide hun ritme doen op hetzelfde moment.

Vervolgens draaien we de rollen om. De meisjes doen ritme 1 en de jongens ritme 2. Ook hier oefenen ze eerst afzonderlijk hun ritme waarna ze dit samen gaan uitvoeren.

Wanneer ze alle ritmes kennen gaan we het op een verschillende klankhoogte doen. Iedereen doet samen ritme 1 en 2.

Eerst is ritme 1 zacht en ritme 2 heel hard. Vervolgens is ritme 2 zacht en ritme 1 heel luid.

6. Gebruik van muzieknotatie kaarten

De leerlingen worden willekeurig ingedeeld in groepjes van 4 of 5 leerlingen. Ieder groepje krijgt een enveloppe met muzieknotatie kaarten in. De bedoeling is dat de leerlingen nu zelf een ritme van minimum 3 verschillende kaarten gaan maken en leggen met hun kaarten. Hierna gaan ze dit ook volledig zelf inoefenen. Wanneer ze hiermee klaar zijn, gaan ze eens naar de ontworpen ritmes van de groepen luisteren.

7. Eindopdracht: ritme ontwerpen

Als laatste opdracht worden er nieuwe groepjes van 4 tot 5 leerlingen gemaakt. Het is de bedoeling dat ze nu zelf in hun groep een ritme gaan verzinnen van minstens 4 verschillende bewegingen. Het patroon dat ze maken moet dus ook weer steeds terug komen. Ze mogen geen gebruik maken van hun stem. Enkel de klanken die gemaakt worden met het lichaam.

8. Toonmoment

De leerlingen tonen hun verzonden ritme aan elkaar.

We kijken met wat ze allemaal hun klanken maken en of er minstens 4 verschillende combinaties zijn.

Vervolgens combineren we verschillende ritmes nog eens door elkaar om een nieuwe klank te krijgen.

10. Bodypercussie uitleggen

De leerlingen gaan nu zelfstandig aan de slag en werken een oefening uit voor bepaalde mensen. Dit ligt eraan hoe goed je bent in taal. Ik maak een onderscheid tussen twee opdrachten:

OPDRACHT 1: uitleg maken voor een klasgenoot:

De leerlingen die zwak zijn in taal werken een uitleg uit voor hun klasgenoten over bodypercussie. Ze gaan met andere woorden een voorbeeld van een ritme geven op papier zodat de leerlingen dit kunnen uitvoeren.

Dit doen ze door geen volle zinnen te schrijven maar gebruik te maken van symbolen en figuren en korte instructies.

OPDRACHT 2: uitleg maken voor leerkrachten:

De leerlingen die sterk zijn in taal maken een uitleg voor leerkrachten. Leerkrachten lezen graag volle zinnen en dit gaan deze leerlingen dus ook doen.

9. Reflecteren

De leerlingen geven aan wat er goed was en wat minder goed aan ieder toonmoment. Hebben de leerlingen zich aan de criteria gehouden?

- het lichaam is het instrument
- minstens 4 verschillende bewegingen
- geen stem gebruiken
- er worden enkel klanken gemaakt met het lichaam

Als laatste vullen de leerlingen nog een eigen reflectie in aan de hand van het reflectieblad.

Mogelijkheden tot differentiatie

Taalzwakke leerlingen kunnen in deze les perfect volgen. Er is niet enorm veel dat ze moeten lezen of waarbij ze taal moeten gebruiken. Ook de reflectie is zo opgebouwd dat iedereen deze perfect kan volgen.

Bij het maken van de eindopdracht kunnen de zwakke leerlingen eventueel gebruik maken van de muzieknotatie kaarten als ondersteuning. Ook kunnen ze de criteria bij zich hebben waaraan de opdracht moet voldoen. Extra ondersteuning van de leerkracht bij deze groepen is aangeraden.

Sterke leerlingen worden uitgedaagd door een ritme op te bouwen dat bestaat uit meer dan 4 verschillende bewegingen. Zij mogen dirigent spelen op de momenten dat de leerlingen hun ritmes gaan combineren.

Bijlage 1: kaarten muzieknnotaties

	
	
	
	
	
	

BODYPERCUSSIE

Hoe goed kon ik me in deze les uiten met mijn lichaam?

Hoe goed voelde ik me in de groep in het begin van de les?

Hoe goed voelde ik me in de groep aan het einde van de les?

Wat is me zeker bijgebleven?

.....
.....
.....

Wat wil ik nog vertellen?

.....
.....